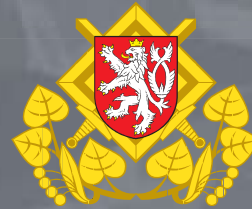

akti+

KLÍČOVÁ JE RYCHLÁ REAKCE

Chemici 14. pluku logistické podpory
absolvovali první letošní výcvik

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

Vojenští policisté poskytovali v Mali osobní ochranu veliteli mise EUTM brigádnímu generálovi Františku Ridzákovi

Pod ochranou Vojenské policie

V minulém roce převzal velení nad šesti sty vojáky vojenské mise Evropské unie (EUTM) v Mali představitel Armády České republiky brigádní generál František Ridzák. V této velitelské funkci působil český generál téměř osm měsíců a spolu s ním byla do Mali vyslána i jednotka Vojenské policie, která mu po celou dobu poskytovala osobní ochranu.

„Pro nás byla tato zahraniční operace historicky první tohoto druhu. Desetičlenný tým Vojenské policie poskytoval osobní ochranu veliteli operace a byl součástí mezinárodního štábu. Byla to pro nás nejen vysoce prestižní záležitost, ale zároveň i získání velmi cenných zkušeností. Proto určení velitele a členů jednotky předcházelo nejen přísný výběr, ale samozřejmě i půlroční tvrdý výcvik před samotným zahájením plnění úkolů,“ říká zástupce náčelníka Vojenské policie plukovník gšt. Jiří Roček, který měl přípravu této jednotky na starosti.

Příprava se nesmí podcenit

Během těchto operací je velkou výhodou, že velitelem jednotky je vždy pověřen příslušník Velitelství ochranné služby, který vybírá členy svého týmu a stanovuje přípravu a výcvik. Nejlépe ví, co jednotka potřebuje nacvičovat, a může se vyhnout tematické, která není pro plnění úkolů tak úplně důležitá. Může se tedy naplno zaměřit na konkrétní specializace. „Nejdůležitější pro nás je střelecká, taktická, zdravotní a řídicí příprava,“ říká velitel desetičlenného týmu, který poskytoval ochranu generálu Ridzákovi. „Dalšími součástmi, které jsme nemohli při výcviku podcenit, byly jazykové znalosti angličtiny a topografie. V mezinárodním štábu, jehož součástí

naše jednotka byla, probíhá komunikace kompletně v anglickém jazyce. V Mali se hovoří francouzsky, ale většina zaměstnanců ve státním sektoru komunikuje v angličtině. Proto byla její znalost jednou z podmínek pro výběr kandidátů.“

O kandidátech konkrétní mise rozhoduje velitel útvaru. Jsou tam nominováni kandidáti jak z útvaru Velitelství ochranné služby VP, tak ze sektoru Vojenské policie. Vytvoří se skupina, která až dvakrát převyšuje požado-

vaný počet vojáků vysílaných do zahraniční operace. Absolvují všechny fáze výcviku a velitel jednotky pak s velitelem útvaru odpovědného za výstavbu určí definitivní personální obsazení.

„I naši jednotku ve fázi přípravy zastihla první vlna pandemie Covid-19. Výhodou jsme měli v tom, že jsme s přípravou začali půl roku před koronavirovou krizí, tedy už v listopadu 2019. Takže v dubnu a květnu minulého roku, kdy pandemie u nás vrcholila, jsme

Obyvatelé Mali

měli podstatnou a nejdůležitější část výcviku za sebou a stihli jsme procvičit většinu tematických okruhů," vzpomíná velitel jednotky VP, která působila v Mali.

Příprava na reálných zkušenostech

„Do všech fází přípravy se promítají konkrétní modelové scénáře situací, které by mohly v rámci plnění úkolů jednotky nastat. Tyto scénáře samozřejmě účastníci dopředu neznají. Velmi důležité je v přípravě dostat kandidáty pod fyzický a psychický tlak. Musí si zautomatizovat a nadřilovat postupy, jak v konkrétních situacích postupovat, a musí umět i ve vypjatých situacích zachovat klid a rozvahu. Prvořadým úkolem a prioritou pro ně však je zajistit ochranu chráněné osoby," připomíná velitel jednotky.

Jedné z výcvikových fází se zúčastnil i brigádní generál František Ridzák, kterému tato jednotka v Mali poskytovala po celou dobu osobní ochranu.

„To je velmi důležitá část výcviku. Jak pro jednotku, tak pro chráněnou osobu. I on musí s jednotkou spolupracovat, znát určité procedury taktiky a musí vědět, jak se má v krizových situacích zachovat. Také musí plně svému ochrannému týmu důvěřovat a spolupracovat s ním," upozorňuje plukovník Roček.

Největší hrozbou je nehoda

Modelové scénáře jsou začleněny do taktické přípravy. Konkrétní situace jsou v rámci výcviku rozčleněny do mnoha fází. První představuje výcvik jednotlivce a tou poslední je pak sladění celé jednotky. Vždy také následuje i odborně taktické cvičení, kde se procvičují jednotlivé modelové situace s taktickým námětem.

„Jedná se zejména o útok střelnými zbraněmi, útok improvizovanými nástražnými prostředky, ale velké riziko může hrozit i při obyčejné dopravní nehodě, což je v Mali ta největší hrozba," vysvětluje dále velitel. Ani my jsme se dopravním nehodám nevyhnuli. Ačkoliv lze tento typ incidentu zařadit mezi nebojová ohrožení, tak vzhledem k tomu, jak to v těchto afrických zemích funguje, okamžitě jste obklopení davem místních obyvatel a jste označeni za viníky. Z tohoto tzv. nebojového ohrožení může nastat nebezpečná situace s osobním kontaktem. Proto je nutné tyto situace nacvičit, každý musí vědět, jak se má chovat, kde je jeho místo a jak se musí zachovat.“

Důraz na psychickou odolnost

Důležitou součástí každé přípravy na ústát v zahraniční operaci je psychologická příprava. Pověřený pracovník psychologické služby Vojenské policie je vždy začleněn do standardní přípravy modelových situací a vyhodnocuje jak chování jednotlivců, tak i sladění jednotky. Psycholožka s jednotlivými účastníky pracuje od samého počátku a pak i po dobu výcviku a mapuje celý jejich vývoj.

Přesuny chráněné osoby musí být příslušníky osobní ochrany dokonale zorganizované.

Chráněná osoba je vždy v zorném poli.

Na základě svých zkušeností říká, že během této intenzivní přípravy je na účastnících znát jejich velký posun.

„Kromě účasti při výcviku pracuje psycholožka s lidmi i v rovině sociální. To znamená, že účastníkům pomáhá s tím, jak mají svoji rodinu připravit na své působení v zahraniční operaci, tisíce kilometrů od domova. Vysvětlit doma, jak bude probíhat vzájemná komunikace, jak nastavit fungování rodiny, i upozornit na to, že během mise může dojít ke krizovým situacím. A to ať se jedná o zranění následkem dopravní nehody nebo v horším případě mohou přijít i o život. Zkrátka je nutné, aby i v této přípravné fázi byli účastníci připraveni na krizové scénáře, které mohou nastat," konstatuje plukovník gšt. Jiří Roček a dodává, že i tato úloha psychologů je v rámci přípravy před nasazením do zahraniční operace velmi důležitá.

Státní převrat i pandemie Covid-19

„Státní převrat v Mali samozřejmě ovlivnil i práci naší jednotky. Velitel mise musel řešit řadu věcí a vyjžděl na spoustu jednání. Pro nás to znamenalo rapidní navýšení výjezdů. Na této situaci bylo pozitivní snížení hustoty dopravy na místních komunikacích. Sami malijští obyvatelé nevěděli, co nastane, takže i když jsme měli více výjezdů, tak přesuny byly kratší, bezpečnější a hlavně plynulejší," konstatuje velitel jednotky. „Dotkla se nás i tzv. druhá vlna pandemie, ale nijak výrazně, protože covid prodělal pouze jeden náš příslušník a zbylých devět bylo v pohodě. Proto jsme mohli fungovat a zabezpečovat úkoly bez omezení.“

Zkušenost k nezaplacení

„Jako velitel si vždy, a to z každé mise, odnáším zkušenost z přípravy a výstavby jednotky.

I tak vypadají v Mali místní komunikace.

Vojenští policisté poskytovali osobní ochranu veliteli mise EUTM generálu Ridzákovi.

Když jsem velel v Afghánistánu, tak jsem jen naskočil tam, kde předchozí tým končil. Vše bylo zajištěné a jen se pokračovalo. Zahraniční operace v Mali byla pro nás výjimečná. Pro Vojenskou policii to bylo poprvé v historii, kdy se všechno budovalo od nuly. Co se týče taktické činnosti, tak je to víceméně jedno, jestli je to Afghánistán, Mali nebo Irák. Činnosti jsou stále stejné. Co se však týká přípravy, tak to byla pro mě osobně obrovská zkušenost. Museli jsme tady v republice sbalit všechny potřebné věci, přesunout je do Bamaku a fungovat s nimi osm měsíců. Po skončení

pak zase všechno dopravit zpátky," vzpomíná na své působení v Mali velitel jednotky. „A druhou cennou zkušeností bylo fungování v mezinárodním prostředí. Během svého života nedostane člověk tolik šancí dostat se do takto postaveného velícího mezinárodního štábu.“ Stejně jako velitel operace absolvoval i velitel jednotky Vojenské policie tři měsíce před odletem stáž v místě nasazení. Zároveň byl v kontaktu s předchozími veliteli týmu, což byli Španělé a Portugalci. Díky nim nešla česká jednotka do úplně neznámého

prostředí a mohla s veškerým vybavením okamžitě začít plnit úkoly. V tomto směru považuje za důležitou i perfektní podporu ze strany 3. ÚU AČR Mali, jejího velitele kapitána J. M. a jeho týmu.

Vysoké teploty a vlhkost

„Na Středoevropana prakticky hned po příletu zaútočí podnebí a počasí. Vysoké teploty a stoprocentní vlhkost v období dešťů, to je velký problém. S tím jsou spojené kožní problémy, zdravotní rizika a hrozby. Pro mě to bylo určitě to nejhorší, s čím jsem se osobně potýkal. Na to se nedá v našich podmínkách připravit. Na to si tam musíte zvyknout,“ usmívá se velitel. „Jak se máte v těchto podmínkách chránit před následky, na to přijde za pochodu v krátké době každý sám. Musíte tomu přizpůsobit jak vybavení, tak i podpůrné prostředky jako medikamenty a hygienické potřeby. Zkrátka, každá oblast má svoje specifika. Za největší úspěch považuji to, že jsme náš úkol během těch náročných osmi měsíců zvládli a generál Ridzák se po předání operačního úkolu svému nástupci vrátil zpátky v pořádku do České republiky. A pro mě jako pro velitele bylo důležité i to, že celá moje jednotka nejenže splnila svůj úkol, ale že se všichni vrátili živí a zdraví ke svým rodinám.“

Text: Jana Deckerová,

foto: archiv VP, Michal Voska, Vladimír Marek

Národní očkovací centrum je v plném provozu, pomáhají i vojáci

Naočkují tisíce klientů denně

Národní očkovací centrum v hale O2 universum v Praze, které provozuje Ústřední vojenská nemocnice, je již plně funkční. Denní kapacity umožňují očkování pro 7 000 klientů, kterým v orientaci pomáhá několik desítek vojáků. Centrum očkuje každý den včetně víkendů od 8:00 do 20:00.

Výstavba očkovacího centra, které vybudovala ÚVN na základě konceptu iniciativy Lékaři pomáhají Česku, byla velice rychlá. V polovině ledna nemocnice dostala od vlády úkol ho vybudovat, 3. května bylo již v plném provozu. Provoz IT systémů, tedy registrů včetně generování žádánek, QR kódů a všeho potřebného, zajistila Národní agentura pro komunikační a informační technologie. Organizaci na místě zajišťují zejména vojáci z různých útvarů.

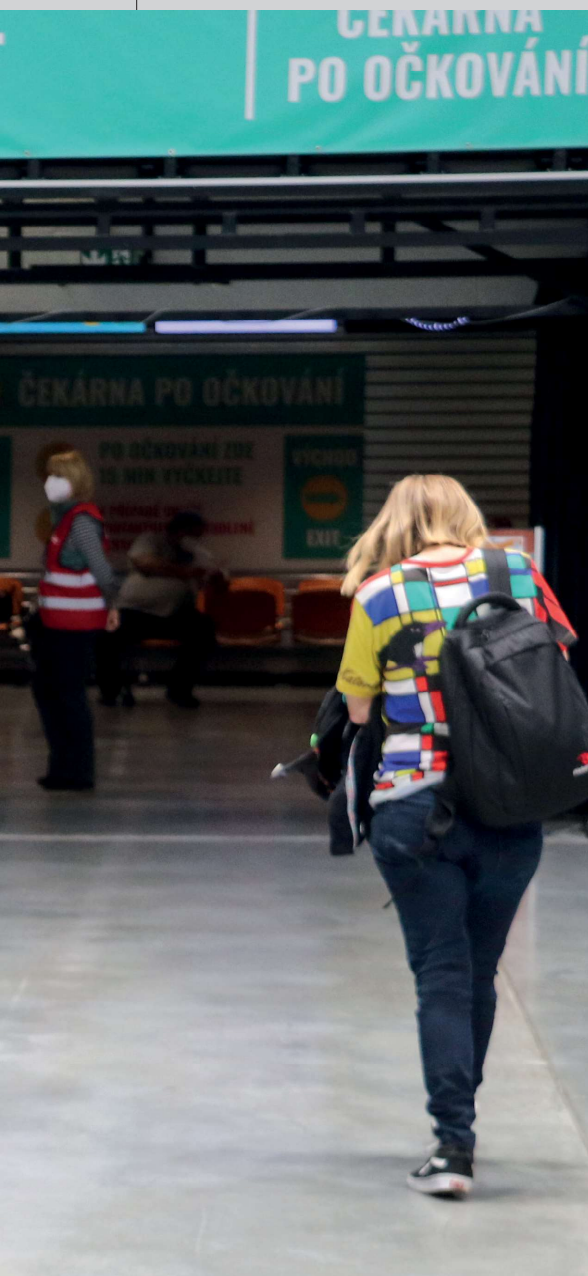
„Jak jen to bylo možné, využila jsem šanci se nechat očkovat. Vše se tím zlepšilo, změní. Můžeme cestovat, vrátíme se tím pomalu do normálu,“ říká jedna z klientek centra paní

Lenka z Prahy. Ta stejně jako ostatní při registraci vyplnila veškerou anamnézu, která je vždy posouzena lékařem. Drtivá většina klientů může být naočkována, případně lékař doporučí jeho odložení, a to nejen první dávky, ale u alergické reakce i druhé. Očkovací látka BioNTech od společnosti Pfizer, kterou se v případě hale O2 universum očkuje, však vykazuje minimum komplikací po aplikaci.

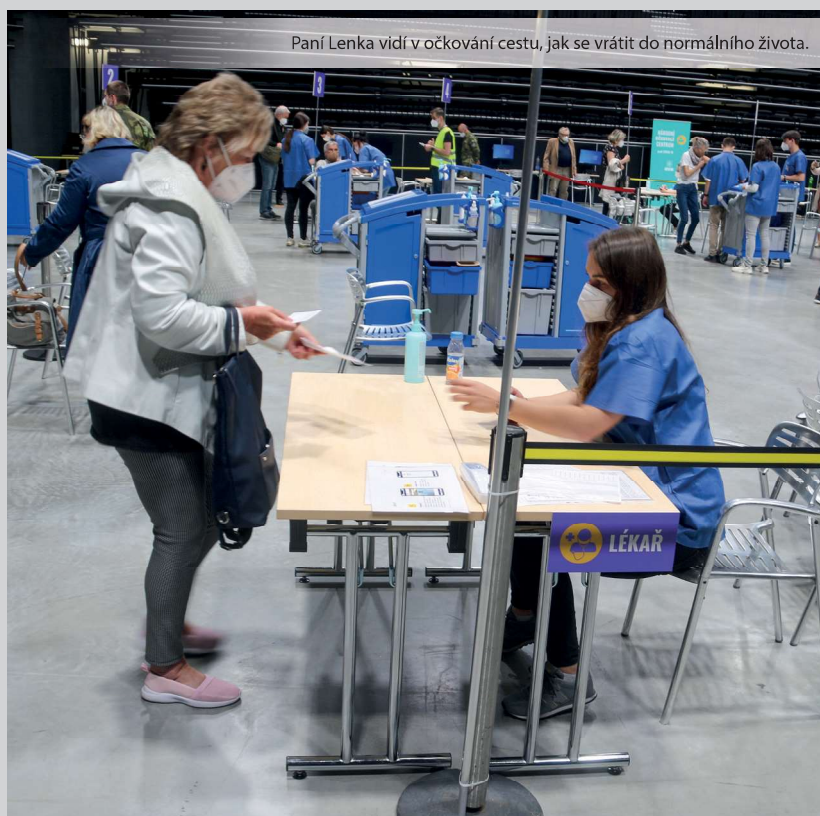
-75 stupňů Celsia

Očkovací látky zde každý den připravuje tým profesionálních laborantů pod vedením Marty Šopíkové. Skladovací podmínky vakcín jsou poměrně přísné. „Když poklesne teplota na minus 85, nebo stoupne na minus 65

stupňů, systém to automaticky ohlásí. Proces přípravy látek je poměrně složitý. Je předepsaný řetězec postupů, který je třeba do puntíku dodržet. Jinak může dojít k poškození a znehodnocení látky,“ popisuje Martina Šopíková. Zajímavostí je, že se s vakcinou ani nesmí třepat, jen po zředění lehce obracet. Vakcíny zde chystají dle aktuální potřeby a dle předpokládaných počtů očkovaných klientů. V případě, že někdo vakcinaci zruší, jsou ihned voláni náhradníci. Tím pádem nepřijde žádná vakcinační dávka nazmar. Látka je před každým očkovacím dnem vyjmuta z mrazicích boxů, kde je zachována teplota -75 stupňů Celsia. To zaručuje správné podmínky k uchování a funkčnosti vakcinačních

Vakcíny Pfizer se uchovávají při teplotě -75 stupňů Celsia.

Paní Lenka vidí v očkování cestu, jak se vrátit do normálního života.

dávek. Následně se před ředěním vyjmou, ponechají při pokojové teplotě a laboranty jsou poté ve správném poměru s fyziologickým roztokem ředěny a následně po registraci klientů a jejich příchodu do centra aplikovány.

S vytištěným kódem

„Registrace byla velice snadná, bez problémů jsem ji zvládla. Vytiskla jsem si kód, kterým jsem se prokázala u vchodu a pak při kontrole dokladů. Vojáci jsou milí, ukazují směr, kam jít, ale nabídnou se i s pomocí a asistencí. Zprvu jsem se trochu obávala, ale vše to bylo snadné a bezbolestné. Musela jsem se sestry zeptat, jestli to bylo vše, necítila jsem nic,“ dále dodává paní Lenka. Ta, stejně jako ostatní klienti po ověření QR kódu a po následné vakcinaci, setrvala v čekárně zhruba čtvrt hodiny. To vše pod bedlivým lékařským dohledem. Nic není ponecháno náhodě.

Text a foto: Michal Voska

Chemici 14. pluku logistické podpory absolvovali první letošní výcvik

Klíčová je rychlá reakce

Česká armáda nemá chemiky pouze v Liberci, specialisty na radiační, chemické a biologické zabezpečení najdete u většiny útvarů. Jde sice pouze o malé jednotky do velikosti čety, přesto jsou tito odborníci pro každého velitele nepostradatelnými pomocníky. Specialisté na chemický a radiační průzkum, případně chemičti pozorovatelé, společně chrání vojáky před nebezpečnými a mnohdy neviditelnými hrozbami.

„Tito vojáci velitelé pomáhají upřesnit informaci o chemickém a radiačním ohrožení vlastních jednotek,“ podotýká nadrotmistr Ondřej M., instruktor skupiny bojové přípravy 141. zásobovacího praporu. V praxi to vypadá tak, že v případě ohlášení tzv. CBRN incidentu (chemický, biologický, radiační či nukleární) velitel vyšle tyto vojáky do terénu, aby mu situaci upřesnili a on mohl adekvátně zareagovat. „Pracují se speciálními detekčními přístroji a provádí například monitoring úniku chemických a průmyslových látek, radiační situace či nespecifickou detekci biologických hrozeb,“ doplňuje instruktor.

Incidenty prověřily připravenost

Teplota se pohybuje těsně nad nulou, déšť střídají sněhové přeháňky. Nic atypického pro aprílové počasí. Obě družstva průzkumu

Instruktor připravuje výtyčku chemické hrozby.

zabezpečují maskování vozidel a zahajují pozorování přiděleného úseku. Hlas instruktora z vysílačky avizuje incident, na který ihned reagují průzkumná družstva.

Dvě družstva chemického a radiačního průzkumu vyráží na určené místo a zaujmají pozici ve výcvikovém prostoru. Po prvotní analýze situace sestavují příslušnou CBRN zprávu a předávají ji prostřednictvím vysílačky nadřazenému stupni, v tomto případě instruktorovi výcviku. Tak lze v krátkosti popsat první z modelových situací dvoudenního výcviku pardubických chemických specialistů. „Cvičení se postupně zdokonalili v pozorování radiační a chemické situace v daném úseku, průzkumu pochodové osy a v průzkumu budovy pod taktickým námětem. Mohli si vyzkoušet různé modelové situace incidentů a sami se přesvědčit, jak pohotově zvládnou reagovat a co jim činí největší potíže,“ přibližuje výcvik nadrotmistr Ondřej M., instruktor skupiny bojové přípravy 141. zásobovacího praporu.

Systém varování

Získané informace z průzkumu a pozorování hlásí chemici co nejdříve nadřazenému stupni. V případě reálného ohrožení mohou tyto zprávy zachránit lidské životy. Vysílačkou či datovými porty posílají takzvané CBRN zprávy. Pro jednotlivé typy incidentů jsou stanoveny různé druhy CBRN zpráv. Představují součást systému varování a uvědomování vojsk před hrozbami chemického, biologického, radiačního a jaderného ohrožení. Tyto zprávy jsou tvořeny zkratkami a kódy. K jejich zvládnutí musí vojáci nejen absolvovat odborný kurz, ale také pravidelně procvičovat jejich posílání a přijímání.

„V rámci NATO jsou CBRN zprávy unifikované, což je jejich velkou výhodou. Vojáky vedeme k tomu, aby byli schopni fungovat i na mezinárodní úrovni. Komunikaci a předávání zpráv zvládají nejen v češtině, ale i v angličtině. Ukázalo se, že na sobě za poslední tři roky skutečně zapracovali, zvládají techniku předávání zpráv naprosto bez problémů,“ chválí účastníky výcviku nadrotmistr Ondřej M.

Průzkum budov

Jako jinde v armádě, i zde je klíčová rychlá reakce. „Chemičtí specialisté mají na vše stanovené časové normy. Od přípravy a maskování vozidel, až po nasazení protichemických souprav,“ upřesňuje nadrotmistr Ondřej M. Filtrační ochranný převlek (FOP-96) si musí obléknout do devíti minut v zimě, v létě jim tabulky přidají dvě minuty navíc. Činnost v ochranném převleku má svá specifika, na něž si každý specialista musí zvyknout. Chemik se musí přizpůsobit snížené viditelnosti a omezené pohyblivosti. „Ochranné rukavice například výrazně snižují jemnou motoriku a to mnohým zpočátku činí potíže při manipulaci s přístroji detekce. Chce to však jen trpělivost a trochu cviku,“ popisuje některá

úskalí pohybu v ochranném převleku nadrotmistr Ondřej M.

Během cvičení se vojáci zaměřili také na průzkum budov, kdy měl jeden tým nalézt mj. blíže nespecifikovanou chemickou látku, určit její druh a označit ji pro případný odběr. Další tým specialistů měl proniknout do staré kotelny a v zadyměném prostoru vyhledat simulovaný zdroj radioaktivního záření.

„Průzkum budov se řadí mezi speciální úlohy a vyžaduje to určitý cvik a zvládnutí odborné problematiky včetně manipulace s detekčními přístroji,“ dodává na závěr výcviku nadrotmistr Ondřej M.

Rozvíjet schopnosti specialistů

V posledních letech mohou logisticy využívat dříve uzavřené prostory areálu kasáren letiště Pardubice pro některé druhy výcvikových aktivit. Výhodou je dostupnost v místě útvaru, čímž se eliminují několikahodinové přesuny do vzdálených vojenských újezdů. Tyto prostory v současné době využívají ke speciálnímu výcviku také vojáci z čet ochrany 141. zásobovacího praporu a příslušníci Vojenské policie z posádky Pardubice a přílehlého okolí.

„Pro organizaci a realizaci výcviku chemických specialistů mají tyto prostory velký potenciál. Vzhledem ke své členitosti, husté vegetaci a rozloze představují ideální prostředí pro cvičící vojáky. Jsou zde také starší budovy, jež jsou vhodné k výcviku v zastavěných oblastech,“ kvituje potenciál a možnost využití části areálu kasáren chemický náčelník logistiků kapitán Libor B.

„V tomto druhu výcviku chceme pokračovat a dále rozvíjet schopnosti našich specialistů, kteří jsou v případě CBRN hrozby pro jednotku velmi cenným a nepostradatelným zdrojem informací. Vítám aktivitu instruktorů a jejich snahu vojáky po odborné stránce stále zdokonalovat a posouvat je v rámci výcviku k náročnějším typům úkolů. K těm patří i průzkum budov. Vzhledem k tomu, že moderní bojiště se stále častěji přesouvá do zastavěných oblastí, musíme být připraveni také na hrozby tohoto typu,“ hodnotí výcvik a význam chemických specialistů u útvaru plukovník gšt. Miroslav Horáček, velitel 14. pluku logistické podpory.

Text: Jana Deckerová a kpt. Helena Řebíčková, foto: kpt. Helena Řebíčková a nrtm. Ondřej M.

Chemický specialista používá k průzkumu detekční přístroje.

